

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

POSEBNI PROGRAM VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA
Raven UČENJE ZA ŽIVLJENJE IN DELO (VI. stopnja)

UČNI NAČRT
za področje **RAZVIJANJE IN OHRANJANJE**
SAMOSTOJNOSTI

Število ur: 735

POSEBNI PROGRAM VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Raven UČENJE ZA ŽIVLJENJE IN DELO (VI. stopnja)

Učni načrt za področje **RAZVIJANJE IN OHRANJANJE SAMOSTOJNOSTI**

Avtorice učnega načrta:

spec. **Stanka Grubešič**, prof. def., Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije

Teja Kavčič, prof. def., CIRIUS Vipava

Irena Knežević, prof. def., OŠ Antona Janše Radovljica

Recenzija: dr. **Erna Žgur**, CIRIUS Vipava

Izdala: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. **Jernej Pikalo**

Za zavod: mag. **Gregor Mohorčič**

Uredili: **Sonja Dobravc** in **Tanja Kajfež**

Jezikovni pregled: **Mira Turk Škraba**

Prva izdaja

Ljubljana, 2014

Sprejeto na 162. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 13. februarja 2014.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

376-056.36(0.034.2)

GRUBEŠIČ, Stanka

Učni načrt za področje Razvijanje in ohranjanje samostojnosti [Elektronski vir] / [avtorice Stanka Grubešič, Teja Kavčič, Irena Knežević]. - 1. izd. - El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport : Zavod RS za šolstvo, 2014. - (Posebni program vzgoje in izobraževanja. Raven Učenje za življenje in delo (VI. stopnja))

Način dostopa

(URL): http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/posebne_potrebe/programi/posebni_program/Razv_in_ohranjanje_samostojnosti.pdf

ISBN 978-961-03-0222-3 (Zavod RS za šolstvo, pdf)

1. Gl. stv. nasl. 2. Kavčič, Teja, 1979- 3. Knežević, Irena, 1973-
272917504

KAZALO

1 OPREDELITEV PODROČJA RAZVIJANJE SAMOSTOJNOSTI.....	4
2 SPLOŠNI CILJI.....	4
3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE	5
4 OPIS USVOJENIH ZNANJ	13
5 PRILOGA.....	13
5.1 Specialnodidaktične posebnosti	13
5.2 Medpodročne povezave	13
5.3 Časovni okvir	14
5.4 Kako uporabljamo učni načrt	14

1 OPREDELITEV PODROČJA RAZVIJANJE SAMOSTOJNOSTI

Obseg pomoči pri opravljanju osnovnih življenjskih dejavnosti je odvisen od stopnje samostojnosti učenca in njegovega zdravstvenega stanja. Pri nekaterih učencih se pojavijo še dodatne in kombinirane motnje (gibalna oviranost, čustvene in vedenjske motnje, slepota, gluhot, avtistične motnje) in druga kronična obolenja, ki zahtevajo specifičen individualni pristop in timsko delo ter upoštevanje sodobnih pristopov v obravnavi. Učenci se po potrebi lahko vključujejo v dodatne specialistične obravnave in terapije v ustanovi in zunaj nje.

Razvijanje samostojnosti, socialno prilagajanje, ohranjanje, oblikovanje in učenje novih spretnosti in navad potekajo ob različnih dejavnostih ves dan in se prepletajo z drugimi vsakodnevnimi dejavnostmi.

Področje razvijanje in ohranjanje samostojnosti zajema podpodročja:

- prehranjevanje in zdrava prehrana,
- osnovne higienske navade,
- oblačenje in obuvanje,
- osebna urejenost,
- samostojnost v okolju,
- odgovornost,
- bonton.

2 SPLOŠNI CILJI

- Zadovoljevanje osnovnih življenjskih aktivnosti in potreb
- Ohranjanje in razvijanje spretnosti, pozitivnih navad za doseganje maksimalne stopnje samostojnosti
- Ohranjanje in razvijanje primernih navad hranjenja
- Poznavanje pomena zdrave prehrane,
- Navajanje na zdravo in zmerno prehranjevanje
- Ohranjanje in nadaljnje razvijanje higienskih navad in osebne urejenosti
- Navajanje na primerno in praktično oblačenje, skrb za obleko in obutev ter urejen videz
- Spodbujanje samostojnega gibanja v ožji in širši okolici
- Spodbujanje časovne orientacije in ustrezne organizacije časa
- Navajanje na pravilno ravnanje v primeru poškodb in bolezni
- Oblikovanje primernega odnosa do sebe in drugih
- Ohranjanje pravil lepega vedenja in ustreznih socialnih navad
- Navajanje na izražanje potreb in želja ter na samostojno izbiro
- Oblikovanje pozitivne samopodobe

3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE

V tem učnem načrtu izraz učenec velja enakovredno za učenca in učenko. Enako izraz učitelj velja enakovredno za učitelja in učiteljico.

OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA
PREHRANJEVANJE IN ZDRAVA PREHRANA			
Učenec: <ul style="list-style-type: none"> • sprejema pomoč pri hranjenju, 	Učenec: <ul style="list-style-type: none"> • sprejme in zaužije hrano, ki mu jo ponudimo, 	<ul style="list-style-type: none"> • Hranjenje 	<ul style="list-style-type: none"> • Pri učencih, ki se ne zmorejo hraniti sami (zaradi gibalne ali druge oviranosti), prilagajamo pomoč njihovim zmožnostim, potrebam in sposobnostim.
<ul style="list-style-type: none"> • si izbira in postreže primerno količino hrane, 	<ul style="list-style-type: none"> • na krožnik naloži hrano primerno obroku, ne pretirava s količino, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dnevni obroki 	<ul style="list-style-type: none"> • Usmerjamo in navajamo na zmerno hranjenje, posebno tiste, ki imajo prekomerno težo.
<ul style="list-style-type: none"> • uporablja jedilni pribor in druge pripomočke za hranjenje, 	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno uporabi jedilni pribor, primeren vrsti hrane, • skrbi za čistočo okrog ust, 	<ul style="list-style-type: none"> • Obroki v jedilnici • Obroki v restavraciji 	<ul style="list-style-type: none"> • Ob priložnostih obiskujemo restavracije, kjer naj spoznavajo tudi hrano drugih kultur.
<ul style="list-style-type: none"> • izbira in uživa hrano glede na zdravstveno stanje, 	<ul style="list-style-type: none"> • pozna posebnosti svoje diete in jih upošteva pri hranjenju, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dietna hrana 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorni smo na posebnosti v prehranjevanju. • Učimo jih odgovornosti za svoje posebnosti pri uživanju hrane.
<ul style="list-style-type: none"> • spoznava zdravo hrano, nezdravo prehranjevanje in posledice le-tega, 	<ul style="list-style-type: none"> • izbere in uživa zdrava živila (sadje, zelenjava), manj posega po mastni, slani in sladki hrani, • zmerno uživa hitro pripravljeno hrano in prigrizke, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdrava prehrana 	

<ul style="list-style-type: none"> • izbira in naroči želeno hrano in pijačo v lokalu. 	<ul style="list-style-type: none"> • obišče restavracijo, lokal (praznovanja), • izbere med več vrstami mesa, prilog, solat, sladic, pijač. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obisk restavracije 	<ul style="list-style-type: none"> • Manj sposobnim svetujemo pri izbiri. • Če ne morejo naročiti sami, jim pomagamo pri naročanju s pomočjo slik.
Osnovne higienske navade			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • občuti ugodje ob čistoči, 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si pusti menjati plenice, če jih potrebuje, izrazi zadovoljstvo ob čistoči, • nakaže, opozori na potrebo, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osebna higiena 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotoviti moramo intimni prostor in razvijati občutek ugodja ob redni negi in čistoči.
<ul style="list-style-type: none"> • sprejema pomoč pri negi in osebni urejanju, 	<ul style="list-style-type: none"> • pri negi telesa sodeluje po svojih zmožnostih, • izrazi zadovoljstvo oz. nezadovoljstvo ob poseganju v intimni prostor, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osebna higiena 	<ul style="list-style-type: none"> • Ob nudenju pomoči smo spoštljivi do njihove zasebnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • samostojno opravlja potrebo na stranišču, 	<ul style="list-style-type: none"> • gre na potrebo sam in se uredi, • uporabi pisoar, • dekle si zamenja vložek, beleži in vodi menstrualni koledarčk, • po opravljeni potrebi poskrbi za čistočo stranišča, • poskrbi za intimnost, 	<ul style="list-style-type: none"> • Opravila na stranišču • Intimna nega 	<ul style="list-style-type: none"> • Opozarjamo in usmerjamo na intimnost (zaprta vrata WC-ja). • Pomagamo pri vzdrževanju samostojnosti. • Opozarjamo na nevarnosti okužb v neurejenih prostorih.
<ul style="list-style-type: none"> • se navaja na redno dnevno umivanje, 	<ul style="list-style-type: none"> • si umiva obraz, roke, zobe, se tušira, kopa, umiva lase, striže nohte, se brije, • ob negi obraza se gleda v ogledalo, popravi nepravilnosti, • skrbi za intimno nego (neprijeten vonj), 	<ul style="list-style-type: none"> • Osebna nega 	

<ul style="list-style-type: none"> • uporablja osebne kozmetične in higienske pripomočke ter poskrbi zanje, 	<ul style="list-style-type: none"> • uporabi zobno krtačko, troši primerno količino zobne paste, mila, šampona, negovalnih krem, pene za britje), • uporabi deodorant, parfum, • si pripravi primerno temperaturo vode za tuširanje in kopanje, • si pravilno ščetka zobe, • poskrbi za vsebino in čistočo toaletne torbice (čistoča glavnika, priviti pokrovčki), 	<ul style="list-style-type: none"> • Kozmetika in kozmetični pripomočki 	<ul style="list-style-type: none"> • Učimo jih samostojnosti. To učenje najlažje izvajamo na letovanjih in zimovanjih.
<ul style="list-style-type: none"> • uporablja kozmetične aparate in poskrbi zanje, 	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno in varno ravna z aparati: lase si suši s sušilnikom, brije se z brivnikom, • poskrbi za varno odlaganje aparatov (pospravi jih v omaro), • ve, da aprati ne smejo priti v stik z vodo, • previdno uporabi škarje in si postrizže nohte, 	<ul style="list-style-type: none"> • Aparati v kozmetiki 	
<ul style="list-style-type: none"> • razumeva pomen redne nege za zdravje. 	<ul style="list-style-type: none"> • se dobro počuti, ko je urejen, • bere revije o zdravju, • poišče informacije o negi telesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skrb zase in svoje zdravje 	<ul style="list-style-type: none"> • Da bi vse te aktivnosti postale vsakodnevne, se pogosto pogovarjamo o negi in zdravju.

Oblačenje in obuvanje			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> sodeluje pri oblačenju/slačenju in obuvanju/sezuvanju, 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> usmeri pogled proti tistemu, ki mu pomaga, podra roko/nogo, pridrži kos oblačila, sprejme pomoč drugega, 	<ul style="list-style-type: none"> Obleka Obutev 	<ul style="list-style-type: none"> Stopnjo pomoči prilagajamo potrebam posameznika. Dovolimo, da si sami izbirajo oblačila – če jih lahko. Razvijamo jim občutek za osebno urejenost.
<ul style="list-style-type: none"> izbira obleko/obutev, samostojno izvaja dejavnosti oblačenja/slačenja, obuvanja/sezuvanja, 	<ul style="list-style-type: none"> izbere si obleko, primerno vremenu, času in priložnostim, kombinira stilsko primerna oblačila, poskrbi za svoj zunanji videz, 	<ul style="list-style-type: none"> Izbira obleke, obutve 	<ul style="list-style-type: none"> Razvijamo jim občutek za modo in urejenost. Pogovarjamo se o pomembnosti osebne urejenosti.
<ul style="list-style-type: none"> ohranja in razvija skrb za svoj zunanji videz, 	<ul style="list-style-type: none"> redno menja spodnja oblačila, opazi umazano obleko in jo zamenja, skrbi za vonj svoje obleke, 	<ul style="list-style-type: none"> Skrb za osebno urejenost 	
<ul style="list-style-type: none"> se navaja na intimnost v času preoblačenja, 	<ul style="list-style-type: none"> izbere primeren prostor, zapre vrata, 		<ul style="list-style-type: none"> Spodbujamo intimnost. Zagotovimo varen in intimen prostor.
<ul style="list-style-type: none"> se navaja na vzdrževanje in skrb za svojo obleko/obutev, 	<ul style="list-style-type: none"> poskrbi za zaščito obleke (pri delu uporabi predpasnik), zgornje kose oblačil in obutev odlaga v garderobo, mokra oblačila/obutev posuši na radiatorju, skrtači, prezračiti obleko/obutev, 	<ul style="list-style-type: none"> Skrb za obleko/obutev 	<ul style="list-style-type: none"> S svojim zgledom jih učimo, kako naj poskrbijo za svoja oblačila in obutev.
<ul style="list-style-type: none"> pozna konfekcijsko velikost svojih oblačil, številko čevljev, 	<ul style="list-style-type: none"> pravilno izbere obleko in obutev glede na svoje konfekcijske številke, 	<ul style="list-style-type: none"> Obleka Obutev 	<ul style="list-style-type: none"> Čim večkrat jim omogočimo nakupe v trgovinah.

<ul style="list-style-type: none"> • nakupuje oblačila in obutev glede na potrebe. 	<ul style="list-style-type: none"> • si sam ali s pomočjo izbere in kupi obleko/obutev, • ve, katera oblačila/obutev so primerna za šport, gledališče ..., • spoznava modne smernice, • oblikuje svoj slog oblačenja, • pomeri več oblačil in se odloči za nakup, • sam ali s pomočjo razpolaga z denarjem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nakupi v trgovinah 	<ul style="list-style-type: none"> • Pri nakupih ne vsiljujemo našega mnenja, upoštevamo želje posameznika. • Svetujemo jim nakupe glede na finančne zmožnosti.
Osebna urejenost			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporablja nakit in druge modne dodatke, 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gleda modne revije, • opazuje izložbe, • komentira modne dodatke, • kombinira nakit in modne dodatke z oblačili (barvno, stilsko), • nakit uporabi priložnostim primerno (kino, gledališče ipd.), • sledi modnim smernicam, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osebna urejenost 	
<ul style="list-style-type: none"> • uporablja ličila, 	<ul style="list-style-type: none"> • kupi ličila v drogeriji, • si lakira nohte, barva lase, naliči usta, oči, obraz, • se naliči priložnostim primerno, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba ličil 	
<ul style="list-style-type: none"> • koristi osebne storitve. 	<ul style="list-style-type: none"> • ve, kdaj potrebuje striženje, • sam ali v spremstvu gre k 	<ul style="list-style-type: none"> • Obisk frizerja, kozmetičarke 	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujajmo jih k samostojnemu obisku

	<p>frizerju, kozmetičarki, na pedikuro,</p> <ul style="list-style-type: none"> • plača storitev. 		frizerskega in kozmetičnega salona.
Samostojnost v okolju			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se orientira v ožjem in širšem okolju, 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna pot od doma do šole (pride peš, z avtobusom), • obišče slaščičarno, kavarno, knjižnico, banko ipd., • pridobi želene informacije, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ožja in širša okolica 	<ul style="list-style-type: none"> • Preverimo zanesljivost gibanja v okolju (sodelujemo s starši). • Izvajamo dejavnosti vključevanja v okolje. • Če udeleženelec še ni samostojen v ožjem in širšem okolju, napišemo individualni načrt, s katerim želimo doseči načrtovane cilje samostojnosti prihajanja in odhajanja iz ustanove.
<ul style="list-style-type: none"> • se orientira po času, 	<ul style="list-style-type: none"> • ne zamuja na dogovorjene dejavnosti, • pozna na uro, • ve, kateri dan je danes, kateri mesec, leto, • načrtuje dejavnosti, opravi jih v dogovorjenem času, 	<ul style="list-style-type: none"> • Časovna orientacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomagamo pri načrtovanju dejavnosti. • Poudarek dajemo učenju poznavanja na uro in razumevanju odgovornosti.
<ul style="list-style-type: none"> • se varno giblje v prometu, 	<ul style="list-style-type: none"> • varno se vozi z električnim vozičkom, • pozna in upošteva znake za nevarnost v okolju, • pozna in upošteva prometne znake za pešce, za vožnjo s kolesom, • se izogne nevarnostim (mokra, 	<ul style="list-style-type: none"> • Gibanje v prometu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodimo pogovore o varnosti, opozarjamo na nevarnosti v prometu, na sprehodih, izletih.

	ledena tla, stopnice, zahtevni tereni, električna napetost ipd.),		
<ul style="list-style-type: none"> • uporablja svoje osebne dokumente. 	<ul style="list-style-type: none"> • skrbi za vozno karto, • pozna uporabnost zdravstvene izkaznice, osebne izkaznice, • na zahtevo predloži dokument, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba osebnih dokumentov 	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujamo jih, da skrbijo za svoje dokumente in samostojno izkažejo svojo identiteto (hoteli, uradne ustanove).
Odgovornost			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se navaja na skrb za svoje pripomočke, 	<ul style="list-style-type: none"> • opozori na prazen akumulator/baterije na vozičku, • pospravi steznik, če ga uporablja, • skrbi za čistočo in shranjevanje očal, • varno odlaga svoje pripomočke, 	<ul style="list-style-type: none"> • Skrb za osebne Pripomočke 	<ul style="list-style-type: none"> • Na začetku preverjamo in nadzorujemo, kako poskrbijo za pripomočke, postopno jih le opozarjamo.
<ul style="list-style-type: none"> • poskrbi za svoje zdravje, 	<ul style="list-style-type: none"> • pozna in opazi znake bolezni, • posluša strokovnjake posameznih področij zasvojenosti (droge, spolnost), • pozna posledice kajenja, pitja alkohola in uporabe drog, • pozna zaščito pred nosečnostjo in jo uporabi, • se zaščiti pred spolnimi boleznimi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Odgovornost za zdravje 	<ul style="list-style-type: none"> • Veliko pozornosti posvetimo seznanjanju s človeku škodljivimi posledicami različnih zasvojenosti in jih spodbujamo k preventivnim pregledom.
<ul style="list-style-type: none"> • odgovorno ravna v primeru bolezni in poškodb, 	<ul style="list-style-type: none"> • poišče ustrezno pomoč, • gre k zdravniku, zobozdravniku, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ravnanje v primeru bolezni 	

	<ul style="list-style-type: none"> • upošteva navodila (miruje, jemlje zdravila ipd.), 		
<ul style="list-style-type: none"> • premaguje osebne in socialne stiske, 	<ul style="list-style-type: none"> • si poišče pomoč (prijatelj, učitelj), • sprejme pomoč drugih, • se pogovarja, • se vključi v aktivnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> • Reševanje osebnih stisk 	<ul style="list-style-type: none"> • Te veščine najbolj učinkovito razvijamo z vodenjem socialnih delavnic in z igro vlog.
<ul style="list-style-type: none"> • izraža želje, potrebe, interese, • obvladuje svoja čustva. 	<ul style="list-style-type: none"> • pove svoje mnenje, • se prilagodi spremembam, • sprejme kritiko, • prevzame odgovornost, • strpno reagira do sebe in drugih, • se opraviči, 	<ul style="list-style-type: none"> • Obvladovanje čustev 	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujamo jih, da izražajo svoja čustva. • Tiste, ki so izrazito nestrpni, učimo strpnosti po korakih. • Omogočamo okoliščine, v katerih lahko pomagajo mlajšim ali šibkejšim. • Razvijamo čut do sočloveka.
BONTON			
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upošteva pravila lepega vedenja, 	<ul style="list-style-type: none"> • v knjigah bere vsebine o bontonu, • se primerno vede v šoli, pri delu, v javnih ustanovah, na prireditvah, 	<ul style="list-style-type: none"> • Bonton v šoli, pri delu, v javnih ustanovah, na prireditvah 	<ul style="list-style-type: none"> • Te veščine razvijamo ob vsakodnevnih dejavnostih v šoli, pri delu, z obiski javnih ustanov, različnih prireditev.
<ul style="list-style-type: none"> • komunicira vljudno in spoštljivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja vljudnostne fraze (pozdravi, odzdravi), • vika nadrejene in starejše, • strpno in vljudno rešuje konflikte v medsebojnih odnosih. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba vljudnostnih izrazov 	<ul style="list-style-type: none"> • Posebno pozornost posvetimo učenju reševanja konfliktov učencev, ki so v medsebojnih odnosih še posebno vzkipljivi in agresivni.

4 OPIS USVOJENIH ZNANJ

Glede na raznolikost učencev, vključenih v program učenje za življenje in delo, se bo lahko razlikovala dosežna raven razvoja samostojnosti pri posameznih učencih na določenih področjih. Cilj in namen programa je optimalni razvoj posameznega učenca glede na njegove kognitivne, motorične, emocionalne in socialne dispozicije.

Učenci se usposobijo za:

- zadovoljevanje osnovnih življenjskih aktivnosti in potreb,
- ohranjanje in razvijanje spretnosti, pozitivnih navad za doseganje maksimalne stopnje samostojnosti,
- ohranjanje in razvijanje primernih navad hranjenja,
- poznavanje pomena zdrave prehrane,
- navajanje na zdravo in zmerno prehranjevanje,
- ohranjanje in nadaljnje razvijanje higienskih navad in osebne urejenosti,
- navajanje na primerno in praktično oblačenje, skrb za obleko in obutev ter urejen videz,
- spodbujanje samostojnega gibanja v ožji in širši okolici,
- spodbujanje časovne orientacije in ustrezne organizacije časa,
- navajanje na pravilno ravnanje v primeru poškodb in bolezni,
- oblikovanje primernega odnosa do sebe in drugih,
- ohranjanje pravil lepega vedenja in ustreznih socialnih navad,
- navajanje na izražanje potreb in želja ter samostojno izbiro,
- oblikovanje pozitivne samopodobe.

5 PRILOGA

5.1 Specialnodidaktične posebnosti

Vsebina naj omogoča aktivno vlogo učencev in vključuje praktično učenje ter uporabnost znanja v vsakdanjem življenju. Učitelj naj pri posameznih vsebinah upošteva starost učencev, specialne posebnosti in učence pripravi za čim večjo samostojnost pri skrbi za samega sebe. Za uspešno izvedbo področja razvijanja samostojnosti je treba zagotoviti učencem čimveč praktičnih, vsakdanjih izkušenj ob ustreznih didaktičnih pripomočkih, gradivih in seveda ustreznih prostorih za učenje.

5.2 Medpodročne povezave

Vsebine razvijanja in ohranjanja samostojnosti so temelj uspešnega emocionalno-socialnega razvoja vsakega učenca. Povezujejo se z vsemi drugimi področji programa učenja za življenje in delo tako v posameznem dnevu kot tudi na ravni celoletnega izvajanja učnega načrta. Pri izvajanju programa je v ospredju dinamično prehajanje od ene vzgojno-izobraževalne vsebine k drugi, z vmesnimi sprostitvami in učenjem, z menjavo psihičnega in telesnega napora in sprostitve.

5.3 Časovni okvir

ŠESTA STOPNJA – OSNOVNI PROGRAM

Področje/leto šolanja	1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto
Razvijanje in ohranjanje samostojnosti	5	5	4	4	3
Skupaj ur tedensko	30	30	30	30	30
Število tednov	35	35	35	35	35

ŠESTA STOPNJA – VZGOJNI PROGRAM (socializacijsko namestitveni)

Področje/leto šolanja	1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto
Razvijanje in ohranjanje samostojnosti	5	5	5	5	5
Skupaj ur tedensko	25	25	25	25	25
Število tednov – največ	52	52	52	52	52

5.4 Kako uporabljamo učni načrt

Nabor tem izbere učitelj glede na razvoj in predznanje učencev. Predlagane vsebine niso obvezujoče; učitelj naj se avtonomno odloči, katero temo bo izbral ali dodal. Osnovni koncept izvajanja učnega procesa naj bo na učenca naravnana aktivna podpora. Temelji naj na razvoju čim večje samostojnosti posameznega učenca pri skrbi za svoje zdravje, prehrano, higienske navade.